

**Regisztrált mérlegképes könyvelők
2015. évi
kötelező éves továbbképzése**

Várkonyiné Dr. Juhász Mária

Aktuális számviteli kérdések

- 1. A számviteli előírások változásai**
- 2. Vevőkövetelések speciális kiegyenlítése, engedmények**
- 3. Számviteli zárlat**
- 4. A beszámolási kötelezettség teljesítése**

A számviteli előírások változásai

Bizalmi vagyonkezelés – új fogalmak

- **Vállalkozó:** minden olyan gazdálkodó, amely a saját nevében és kockázatára nyereség- és vagyonszerzés céljából üzletszerűen, ellenérték fejében termelő vagy szolgáltató tevékenységet (a továbbiakban: vállalkozási tevékenység) végez, ideértve a hitelintézetet, a pénzügyi vállalkozást, a befektetési vállalkozást és a biztosítót is, továbbá a nonprofit gazdasági társaság, az egyesülés, a szociális szövetkezet, az iskolaszövetkezet, az európai gazdasági egyesülés, az európai részvénytársaság, az európai szövetkezet, a vízitársulat, az erdőbirtokossági társulat, a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe, valamint **a kezelt vagyon**.
- **kezelt vagyon:** a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény bizalmi vagyonkezelési szerződésre vonatkozó rendelkezései szerinti kezelt vagyon (szerződésenként külön-külön);

- **vagyonrendelő:** az a személy, amely a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény bizalmi vagyonkezelési szerződésre vonatkozó rendelkezései szerint vagyonrendelőnek minősül;
- **bizalmi vagyonkezelő:** az a személy, amely a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény bizalmi vagyonkezelési szerződésre vonatkozó rendelkezései szerint vagyonkezelőnek minősül;
- **bizalmi vagyonkezelés:** a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény szerinti bizalmi vagyonkezelési szerződés alapján a bizalmi vagyonkezelő által végzett tevékenység.” Bizalmi vagyonkezelési szerződés alapján a vagyonkezelő a vagyonrendelő által tulajdonába adott dolgok, ráruházott jogok és követelések.

A bizalmi vagyonkezelő vállalkozás létrejöttéhez – a Bvk. tv. erre vonatkozó kifejezett rendelkezése hiányában – nem kell alapítási engedély, hanem csupán az általa végezni kívánt tevékenység engedélyköteles, így a cég alapításával kapcsolatos cégbírószági eljárás lefolytatható a tevékenységi engedély kiadása előtt is azzal, hogy a társaság a hatósági engedélyhez kötött tevékenységét természetesen csak a tevékenységi engedély kiadását követően kezdheti meg.

Üzletszerű bizalmi vagyonkezelési tevékenységet a Magyar Nemzeti Bank által a tevékenység megkezdése előtt kibocsátott engedéllyel rendelkező, a nemzeti vagyonról szóló törvényben meghatározott átlátható szervezetnek minősülő, Magyarország területén székhellyel rendelkező:

- korlátolt felelősségű társaság vagy
- zártkörűen működő részvénytársaság, vagy
- az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államban székhellyel rendelkező vállalkozás Magyarországon nyilvántartásba vett fióktelepe végezhet.

A vagyonkezelő nem lehet az általa kezelt vagyon kizárólagos kedvezményezettje, akkor sem, ha a vagyonkezelő azonos a vagyonrendelővel. Kedvezményezett bárki lehet: akár jogi személy, akár természetes személy, továbbá az sem kizárt, hogy maga a vagyonrendelő legyen a kedvezményezett.

A bizalmi vagyonkezelés megszűnik, ha a kezelt vagyon elfogy, a vagyonkezelő a megbízatást felmondja, a felmondást követő 3 hónap elteltével, a kezelt vagyonnak három hónapig nincs vagyonkezelője, a vagyonkezelői megbízás megszűnésének időpontjában, illetve ha a vagyonrendelő volt az egyetlen kedvezményezett, az ő halálának az időpontjában. A határozatlan időtartamra vagy 50 évnél hosszabb időre kötött bizalmi vagyonkezelési szerződés 50 év elteltével megszűnik, amelytől eltérő kikötés semmis. A vagyonkezelés nem szűnik meg azzal, hogy a vagyonrendelő a vagyonkezelő jogutódjává válik. S nem szűnik meg a vagyonrendelő vagy a kedvezményezett halálával vagy megszűnésével sem.

A bizalmi vagyonkezelő vállalkozás köteles a kérelem előterjesztésekor és működése során folyamatosan legalább 70 millió forint összegű saját tőkével rendelkezni. A bizalmi vagyonkezelő vállalkozás köteles e tevékenysége körében okozott károk, sérelemdíjak megtérítésére a kezelt vagyonok összértékével arányos, de legalább hetvenmillió forint összegű **pénzügyi biztosíték** létrehozására szerződést kötni, és azt bizalmi vagyonkezelői tevékenységének tartama alatt fenntartani.

Munkaviszony keretében, teljes munkaidőben kell foglalkoztatni legalább egy fő mesterképzésben szerzett közgazdász szakképzettséggel rendelkező közgazdászt, egy fő jogi szakvizsgát tett jogászt illetve szerződést kell kötni egy fő okleveles könyvvizsgálóval.

A kezelt vagyona a számviteli törvény vállalkozóra vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy a kezelt vagyona beszámolási és könyvvezetési kötelezettségét a bizalmi vagyongazdálkodó - kezelt vagyongazdálkodóként elkülönítve - teljesíti.

Vagyonrendelő eszközátadás

T 8. Egyéb ráfordítás

- K 1-3. Eszközök

T 1. Kezelt vagyona szóló tartós követelés

– K 9. Egyéb bevétel

A kezelt vagyona szóló tartós követelést a **befektetett pénzügyi eszközök** között kell a mérlegben kimutatni tartósan adott kölcsönként.

A kezelt vagyona szóló tartós követelés **bekerülési értéke** a bizalmi vagyonkezelésbe adott eszközök bizalmi vagyonkezelési szerződés szerinti, együttes értéke.

A kezelt vagyona szóló tartós követelésre **értékvesztést** kell elszámolni annak könyv szerinti értéke és piaci értéke közötti veszteségjellegű különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósnak mutatkozik és jelentős összegű. Az értékvesztés, illetve annak visszairása során a piaci érték meghatározásakor a kezelt vagyona üzleti év mérlegfordulónapjára kimutatott saját tőkéjének összegét kell figyelembe venni.

Vagyonrendelő részbeni vagy teljes kiadása

T 1-3. Eszközök – K 9. Egyéb bevétel

T 8. Egyéb ráfordítás – K 1. Kezelt vagyona szóló tartós köv.

Kezelt vagyonnál a saját tőke:

- az induló tőkéből,
- a tartalékból,
- a lekötött tartalékból,
- az értékelési tartalékból és
- a tárgyév mérleg szerinti eredményéből tevődik össze.

Az **induló tőke** a bizalmi vagyonkezelés során a vagyonrendelő által a bizalmi vagyonkezelő rendelkezésére bocsátott eszközök értéke, csökkentve azt a bizalmi vagyonkezelés során kiadott vagyon összegével.

Kezelt vagyon eszközátvétel

T 1-3. Eszközök

– K 4. Induló tőke

Tartalék

- a kezelt vagyon előző üzleti évi mérleg szerinti eredményét (veszteségét), ide értve az ellenőrzés előző üzleti év(ek) mérleg szerinti eredményét csökkentő módosítását (veszteségét) is;
 - a tartalék lekötött tartalékba átvezetett összegét;
 - a bizalmi vagyonkezelés során, az üzleti év végén a tárgyévi adózott eredmény kiegészítéseként hozamkifizetésre igénybe vett összeget.
- a kezelt vagyon előző üzleti évi mérleg szerinti eredményét (nyereségét), ide értve az ellenőrzés előző üzleti év(ek) mérleg szerinti eredményét növelő módosítását (nyereségét) is;
 - a tartalékba a lekötött tartalékból visszavezetett összeget a lekötés feloldása alapján.

A tartalékból kell lekötöni, és a **lekötött tartalékba** átvezetni:

- az alapítás-átszervezés aktivált értékéből, továbbá a kísérleti fejlesztés aktivált értékéből még le nem írt összeget,
- a nem realizált árfolyamveszteség és az egyéb céltartalék különbözetének összegét,
- más jogszabály szerint vagy a vállalkozó saját elhatározása alapján lekötött - kötelezettségek fedezetét jelentő vagy saját céljait szolgáló - tartalékot.

A lekötött tartalék feloldását a tartalékkal szemben kell elszámolni.

Értékelési tartalékként a következő összegeket lehet kimutatni:

- értékhelyesbítés értékelési tartaléka, az értékhelyesbítéssel, valamint
- valós értékelés értékelési tartaléka, az értékelési különbözettel azonos összegben.

A mérleg szerinti eredmény a hozamkifizetésre igénybe vett tartalékkal növelt, a jóváhagyott hozamkifizetéssel csökkentett tárgyévi adózott eredmény, egyezően az eredménykimutatásban ilyen címen kimutatott összeggel.

Bizalmi vagyonkezelés során a tárgyévi adózott eredményből, illetve a tartalékkal kiegészített tárgyévi adózott eredményből **akkor teljesíthető hozamkifizetés**, ha a lekötött tartalékkal, továbbá az értékelési tartalékkal csökkentett saját tőke összege a hozamkifizetés után sem csökken az induló tőke összege alá.

Saját tőke – Lekötött tartalék – Értékelési tartalék \geq Jegyzett tőke

Bizalmi vagyonkezelés során vagyonkiadásra csak az induló tőke (negatív tartalék, illetve tárgyévi veszteség esetén a tartalékkal, illetve a tárgyévi veszteséggel csökkentett induló tőke) összegéig kerülhet sor. Évközi vagyonkiadásnál a kiadható vagyon megállapításánál a közbenső mérlegben kimutatott negatív adózott eredményt is figyelembe kell venni.

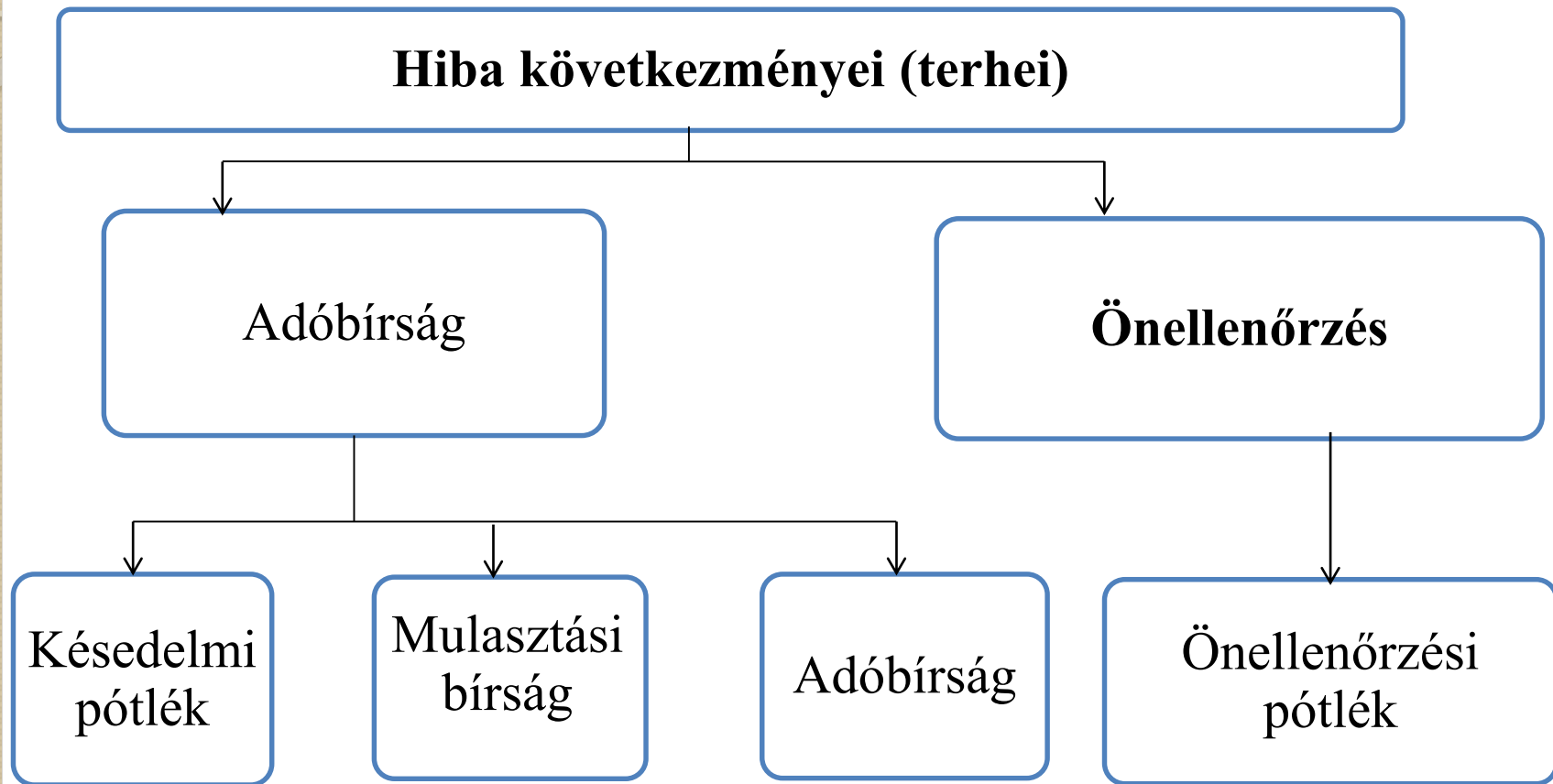
Ellenőrzés megállapításának pontosítása

Ellenőrzés: a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott beszámolóval lezárt üzleti év(ek) adatainak - a gazdálkodó, illetve az adóhatóság általi - utólagos ellenőrzése az önellenőrzés, illetve az adóhatósági ellenőrzés keretében.

Ellenőrzés megállapítása: az ellenőrzés során feltárt, az eszközöket-forrásokat, az eredményt, a saját tőkét érintő hibák és hibahatások, amelyek a beszámolóval lezárt üzleti évvel (évekkel) kapcsolatosak, a hatályos jogszabályi előírások nem vagy nem megfelelő alkalmazásából, helytelen értelmezéséből, vagy nem megengedett, tiltott cselekmény elkövetéséből származnak. **Ilyen hibának és hibahatásnak minősül a szerződésmódosítással, a számviteli bizonylatok módosításával dokumentált, beszámolóval lezárt üzleti évet, éveket érintő gazdasági események könyvviteli elszámolásban rögzítendő jellemzőinek utólagos módosítása is.**

Hiba következményei (terhei)

Az elkövetett hiba törvényben előírt adóhatósági szankciója, amelynek nagysága az érvényes adótörvények előírásától függ.

Hiba típusok csoportosítása **hibanagyság** szerint

Hiba összege:

- a hiba **feltárásának évében**,
- a különböző ellenőrzések során, egy **adott üzleti évet érintően** (évenként külön-külön) feltárt hibák és hibahatások
- **eredményt, saját tőkét** növelő-csökkentő értékének együttes **(előjeltől független)** összege

Jelentős összegű hiba: a hiba összege meghaladja

- a **számviteli politikában** meghatározott értékhatárt;
- DE **minden esetben jelentős** összegű a hiba, ha meghaladja az ellenőrzött üzleti év mérlegfőösszegének 2 százalékát, illetve ha a mérlegfőösszeg 2 százaléka nem haladja meg az 1 millió forintot, akkor az 1 millió forintot;

Példa - Önellenőrzés

A társaságnál 20X2. június 20-án aláírt szerződésmódosítás alapján 20X1. decemberre járó bérleti díj összege 1.000 eFt+ÁFA. A hiba nem jelentős.

Feladat

Végezze el az önellenőrzéssel kapcsolatos számviteli teendőket!

T 3.Vevőkövetelés	1.000 eFt	
– K 9. Értékesítés nettó árbevétele		1.000 eFt
T 3.Vevőkövetelés	270 eFt	
– K 4. Fizetendő ÁFA		270 eFt

Alap kutatás fogalmi változása

2004. évi CXXXIV. törvény a kutatás-fejlesztésről és a technológiai innovációról

kísérleti vagy elméleti munka, amelyet elsősorban a jelenségek vagy megfigyelhető tények háttérével kapcsolatos új ismeretek megszerzésének érdekében folytatnak, anélkül, hogy kilátásba helyeznék azok gyakorlati alkalmazását vagy felhasználását

2014. évi LXXVI. törvény a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról

olyan felfedező jellegű kísérleti vagy elméleti munka, amelyet elsősorban jelenségek, tapasztalatok és megfigyelések megértéséhez szükséges új ismeretek megszerzésének érdekében folytatnak anélkül, hogy kilátásba helyeznék azok gyakorlati alkalmazását vagy felhasználását

Pénzügyi lízing fogalmi változása

a Polgári
Törvénykönyv sz
erinti pénzügyi
lízingszerződés
alapján létrejött
ügylet

Hpt. szerinti
pénzügyi
lízingszerződés
alapján létrejött
ügylet, ideértve
azt is, ha az az
anyavállalat és a
leányvállalata
között jött létre

Hpt.

teljes tőke- és kamattörlesztő részek, ill. a kikötött maradványérték megfizetésével
ő vagy az általa megjelölt személy tulajdonjogot szerezzen.
(ha nem él e jogával, a lízing tárgya visszakerül a lízingbeadó birtokába)

új Ptk.

a lízingtárgy ellenérték nélkül vagy a szerződés-kötéskori piaci értéknél jelentősen alacsonyabb áron történő megszerzésére jogosult, vagy

gazdasági élettartamot elérő vagy meghaladó használat, vagy

a fizetendő lízingdíjak összege eléri vagy meghaladja a lízingtárgy szerződés-kötéskori piaci értékét

Devizában készített beszámoló készítés változásai

Amennyiben a vállalkozó az éves beszámolóját a létesítő okiratban rögzített devizában készíti el, a Sztv-ben egyes rendelkezések alkalmazásának feltételeként **forintban meghatározott értékhatárokat**

- **a Magyar Nemzeti Bank által** (a számviteli törvény pénznemváltás esetén is a Magyar Nemzeti Bank árfolyamának alkalmazását írja elő az átszámítás során)
- **az adott időpontra vonatkozóan** (egy összegű értékcsökkenés esetén évközi, könyvvizsgálat alóli mentesítés esetén fordulónapi)

közzétett, hivatalos devizaárfolyamon történő átszámítással kell figyelembe venni.

Saját tőke alátámasztása

A **legutolsó beszámolót, vagy** ha ilyen készült, a **közbenső mérleget** - eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában - a mérleg **fordulónapját követő hat hónapig** lehet figyelembe venni a saját tőkének évközi megállapítására, illetve alátámasztására.

Devizás értékelés pontosítása

A mérlegben:

- a valutapénztárban lévő valutakészletet,
- a devizaszámlán lévő devizát, továbbá
- a külföldi pénzürtékre szóló - az 54-55. § szerint minősített - minden követelést, **ideértve a követelés jellegű aktív időbeli elhatárolásokat is,**
- befektetett pénzügyi eszközt, értékpapírt,
- illetve kötelezettséget, **ideértve a kötelezettség jellegű passzív időbeli elhatárolásokat is,**

az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó választott devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell kimutatni.

Késedelmi kamat elszámolása

A késedelmi kamat fizetési kötelezettség az új Ptk. szabályai alapján a késedelembe esés napján, a törvény erejénél fogva beáll. Ennek megfelelően a késedelmi kamatot a számviteli szabályok alapján **nem lehet passzív időbeli elhatárolásként, csak kötelezettséggént** kimutatni.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2011/7/EU IRÁNYELVE

(2011. február 16.)

a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről

„A hitelező jogosult a késedelmi kamatra a szerződésben meghatározott fizetési határnap vagy határidő lejáratát követő naptól.”

A behajtási költségek megtérítése

„A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben kereskedelmi ügyletekben a 3. vagy a 4. cikkkel összhangban késedelmi kamat válik esedékessé, a hitelező jogosult az adóstól legalább 40 EUR összegű átalány megfizetését követelni.”

6:46. § Ha a pénztartozás teljesítéseként fizetett összeg az egész tartozás kiegyenlítésére nem elegendő, azt - ha a jogosult eltérően nem rendelkezett, és egyértelmű szándéka sem ismerhető fel – elsősorban:

- a költségekre, majd
- a kamatokra és végül
- a főtartozásra kell elszámolni.

Az adók és adójellegű tételek elszámolása (továbbra sem változik!)

81. § (4) c) -----

81. § (2) e) Az egyéb ráfordítások között kell elszámolni az államháztartás egyes alrendszerivel (a központi kormányzat, az elkülönített állami pénzalapok, a helyi önkormányzatok, a társadalombiztosítás költségvetéseivel), az Európai Unió különböző pénzügyi alapjaival (pénzügyi forrásaival) elszámolt - a bekerülési érték részét nem képező, illetve a költségek között el nem számolható - adók, díjak, illetékek, hozzájárulások tárgyévre bevallott, fizetett, illetve fizetendő összegét.

Bt, Kkt. esetében a „vagyon betét” kifejezés megszűnt

A gazdasági társaságokról szóló törvény hatályon kívül helyezésével megszűnt a betéti társaságok, közkereseti társaságok vagyoni betéteire utaló megnevezés. Ennek megfelelően a törvény alapján a számviteli törvény a betéti társaságban, közkereseti társaságban fennálló vagyoni részesedést **egyéb társasági részesedésként** jelöli meg.

Átsorolásra vonatkozó szabályok

Amennyiben egy adott eszköz használata, rendeltetése a besorolást követően megváltozik, mert az eszköz a tevékenységet, a működést tartósan már nem szolgálja vagy fordítva, akkor annak besorolását meg kell változtatni; **az eszközt - legkésőbb a mérlegkészítés időszakában, a mérlegfordulónapra vonatkozóan** - át kell sorolni a befektetett eszközök közül a forgóeszközök közé vagy fordítva, a forgóeszközök közül a befektetett eszközök közé.

Példa

ÁTSOROL Kft. 20X0. november 1-jén 12.000.000 Ft + ÁFA értékben műszaki berendezést vásárolt:

- aktiválás 20X1.01.01-én történt meg,
- maradványérték 2.000.000 Ft,
- hasznos élettartam 5 év,
- leírási kulcs lineáris, 20%.

Az eszköz értékesítéséről döntöttek 20X3. június 30-án, azonban vevőt nem találtak.

A társaság számviteli politikája alapján jelentősnek minősül egy tétel, ha annak értéke az eszköz mérlegfordulónapi könyv szerinti értékének 10%-át eléri, vagy meghaladja. A társaság él az értékhelyesbítés lehetőségével is.

Példa (folytatás)

A berendezés piaci értékére vonatkozóan a következő információk állnak rendelkezésre:

Üzleti év	Piaci érték a mérlegfordulónapon (eFt)	Piaci érték a mérlegkészítéskor (eFt)
20X1.	12.000	11.500
20X2.	8.500	7.500
20X3.	6.000	5.000

Feladat: Kontírozza az összes lehetséges gazdasági eseményt 20X3. december 31-ig!

Megoldás

20X0. november 1.

T I. Befejezetlen beruházás	12.000 eFt	
K 4. Szállítók		12.000 eFt
T 4. Előzetesen felszámított ÁFA	3.240 eFt	
K 4. Szállítók		3.240 eFt

20X1. január 1.

T I. Műszaki berendezések	12.000 eFt	
K I. Befejezetlen beruházás		12.000 eFt

Megoldás (folytatása)

20X1. december 31.

Értékcsökkenés elszámolása $((12.000 \text{ eFt} - 2.000 \text{ eFt}) \times 20\%)$

T 5. Értékcsökkenési leírás 2.000 eFt

K 1. Műszaki ber. értékcsökkenése 2.000 eFt

Értékhelyesbítés elszámolása $(11.500 \text{ eFt} - 10.000 \text{ eFt})$

T 1. Műszaki ber. értékhelyesbítése 1.500 eFt

K 4. Értékelési tartalék 1.500 eFt

Megoldás (folytatása)

20X2. december 31.

Értékcsökkenés elszámolása $((12.000 \text{ eFt} - 2.000 \text{ eFt}) \times 20\%)$

T 5. Értékcsökkenési leírás 2.000 eFt

 K I. Műszaki ber. értékcsökkenése 2.000 eFt

Értékhelyesbítés kivezetése $(7.500 \text{ eFt} - 8.000 \text{ eFt} = -500 \text{ eFt},$
nem jelentős terven felüli értékcsökkenést nem kell elszámolni!)

T 4. Értékelési tartalék 1.500 eFt

 K I. Műszaki ber. értékhelyesbítése 1.500 eFt

Megoldás (folytatása)

20X3. december 31.

Értékcsökkenés elszámolása $((12.000 \text{ eFt} - 2.000 \text{ eFt}) \times 20\%)$

T 5. Értékcsökkenési leírás	2.000 eFt	
K 1. Műszaki ber. értékcsökkenése		2.000 eFt

Átsorolás

T 2. Áruk	12.000 eFt	
K 1. Műszaki berendezések		12.000 eFt
T 1. Műszaki ber. értékcsökkenése	6.000 eFt	
K 2. Áruk		6.000 eFt

Megoldás (folytatása)

Értékvesztés elszámolása ($5.000 \text{ eFt} - 6.000 \text{ eFt} = -1.000 \text{ eFt}$, jelentős)

T 8. Egyéb ráfordítások	1.000 eFt	
K 2. Áruk értékvesztése		1.000 eFt

Tőketartalék (ázsíó)

A tőketartalék növekedéseként kell kimutatni:

a) részvénytársaságnál a részvények kibocsátáskori, ideértve a tőkeemeléskori (jegyzési) ellenértéke és névértéke közötti különbözetet,

b) az előző ponton kívüli egyéb vállalkozónál a tulajdonosok (a tagok) által az alapításkor **az alapítás részeként**, illetve a tőkeemeléskor **a tőkeemelés részeként** tőketartalékba (a jegyzési érték és a névérték különbözeteként) véglegesen átadott eszközök, pénzeszközök értékét.

Példa

Kontírozza a FEL-FUTÓ Zrt. 5.000 eFt névértékű jegyzett tőke felemelésével kapcsolatos összes tárgyévi gazdasági eseményt, ha törzsrészcévenyt bocsátottak ki 110%-on, mely teljes összeget május 4-én az alapítók befizettek. A cégbírószági bejegyzés május 10-én történt meg.

Megoldás

Az elszámolási betétszámlán jóváírt jegyzett tőke

T 3. Elszámolási betétszámla	5.000 eFt	
K 3. Jegyzett, de még...		5.000 eFt

A jóváírt tőketartalék ($5.000 \text{ eFt} \times 10\%$)

T 3. Elszámolási betétszámla	500 eFt	
K 3. Jegyzett, de még...		500 eFt

Bejegyzés

T 3. Jegyzett, de még...	5.000 eFt	
K 4. Jegyzett tőke		5.000 eFt
T 3. Jegyzett, de még...	500 eFt	
K 4. Tőketartalék		500 eFt

Pótbefizetés

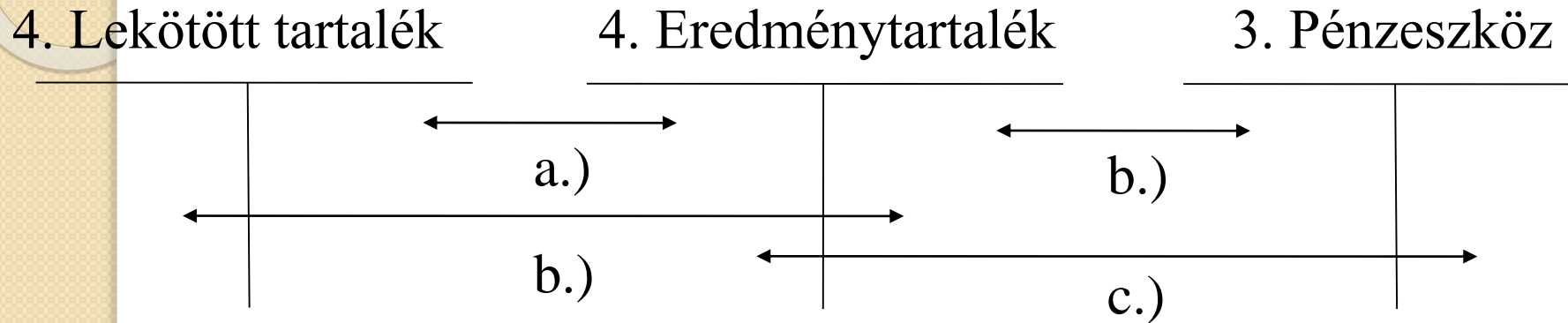
Az új Ptk. 3:183. §-a rendelkezik arról, hogy a társasági szerződésben mit kell rögzíteni a pótbefizetéssel kapcsolatosan:

- előírnak-e pótbefizetési kötelezettséget,
- mennyi az a legmagasabb összeg, amelynek a befizetésére a tag kötelezhető, továbbá
- meg kell határozni a pótbefizetés elrendelhetőségének a gyakoriságát is.

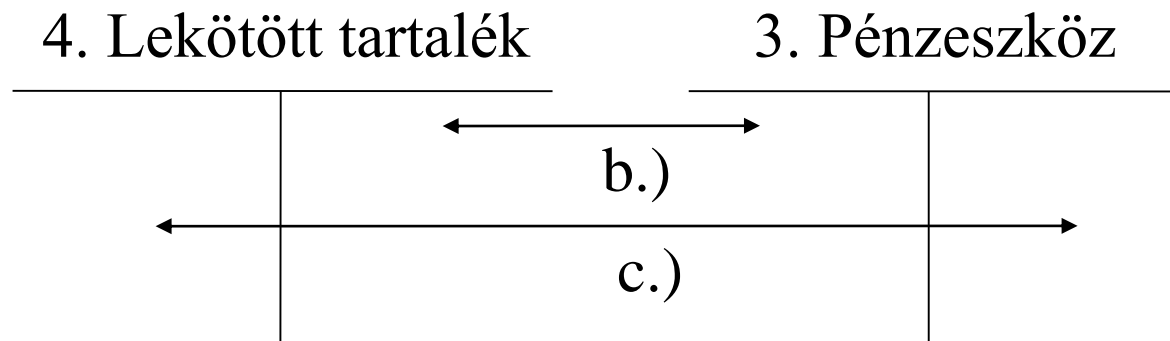
A pótbefizetés **teljesítésének módját**, ütemezését és teljesítésének határidejét a pótbefizetés elrendeléséről szóló taggyűlési határozatban kell meghatározni. Azaz az új Ptk. lehetővé teszi a pótbefizetés nem pénzbeli szolgáltatás útján történő teljesítését is, mely esetben a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulásokkal szemben érvényesülő követelményeknek megfelelő nem pénzbeli szolgáltatás útján is teljesíthető.

Pénzeszközben teljesített pótbefizetés

Pótbefizetés a tulajdonosnál:

Pótbefizetés a **veszteséges társaságnál**

Pótbefizetés

A **nem pénzeszközben** teljesített pótbefizetés vagy a pótbefizetés visszafizetése kapcsán átadott eszközök kivezetése tehát az **értékesítés szabályai** szerint történik:

- amennyiben a pótbefizetés **teljesítése** nem pénzeszközzel történik, akkor az értékesítés szabályai szerint elszámolt követeléssel szemben kell az **eredménytartalékot** csökkenteni,
- amennyiben a pótbefizetés **visszafizetése** nem pénzeszközzel történik, akkor az értékesítés szabályai szerint elszámolt követeléssel szemben kell a **lekötött tartalékot** csökkenteni.

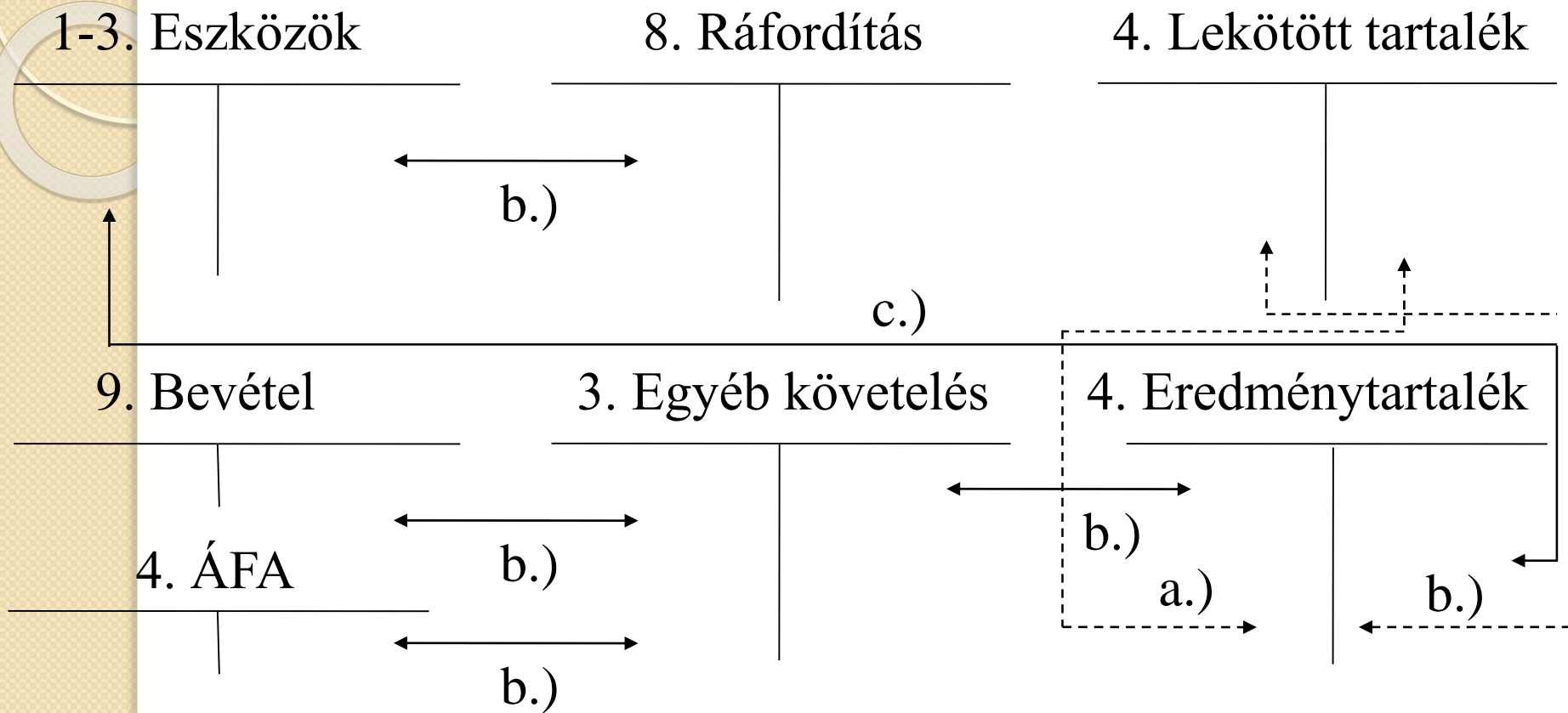
Az eszköz **bekerülési (beszerzési) értékének:**

- **pótbefizetésként** átvett (kapott) eszköz esetén a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési **határozatban** meghatározott érték minősül, míg
- pótbefizetés **visszafizetéseként** kapott eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz pótbefizetésről, illetve a pótbefizetés visszafizetéséről hozott közgyűlési, alapítói, taggyűlési **határozatban** meghatározott értéke lesz.

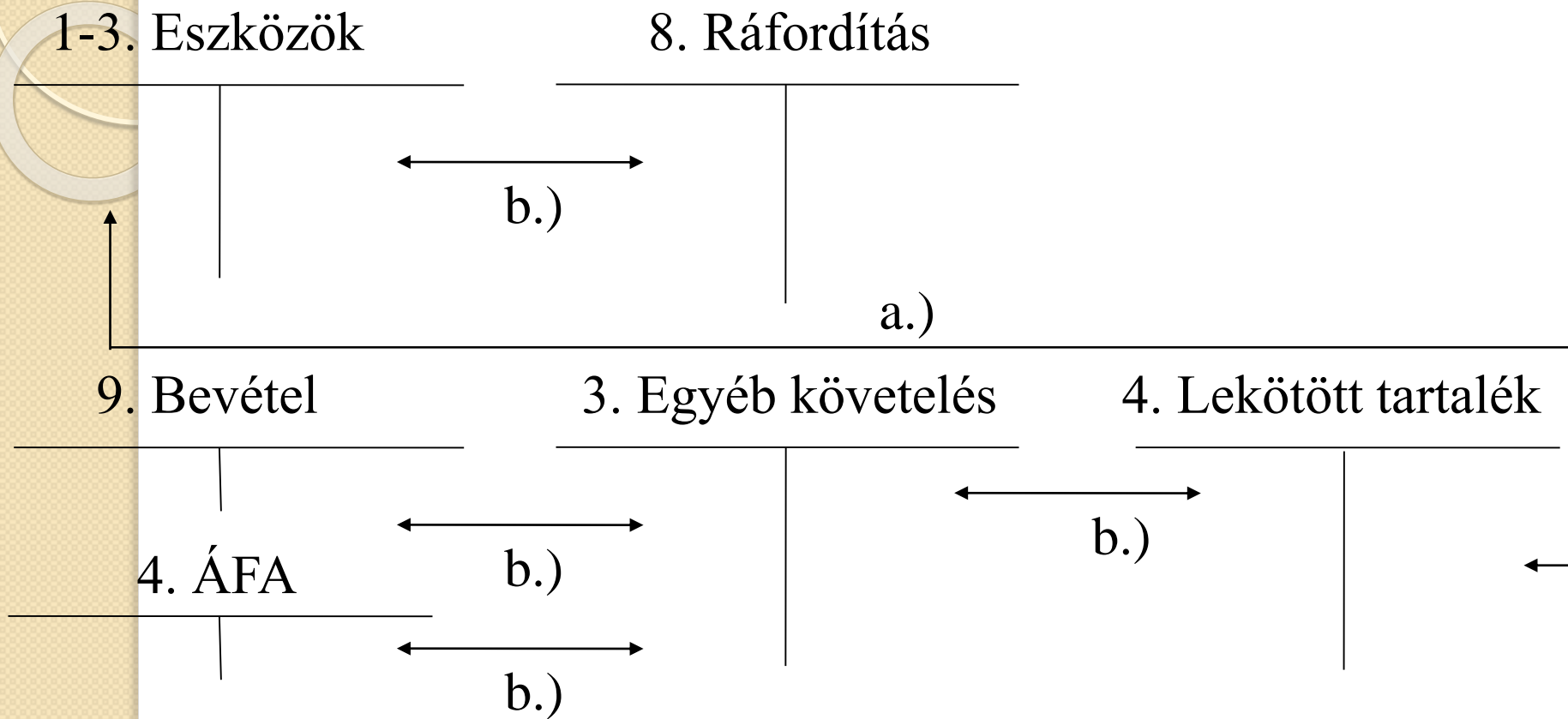
Ha a pótbefizetés ellenében átadott **eszköz tulajdonosok által meghatározott értéke eltér a pótbefizetésként teljesítendő (befizetendő) összegtől**, akkor a különbséget rendezniük kell egymás között:

- ha nem éri el, akkor a különbséget, mint a pótbefizetést kell rendezni,
- ha meghaladja azt akkor, mint a pótbefizetési kötelezettségen felül teljesített összeget kell rendezni.

Egyéb eszközben teljesített pótbefizetés a tulajdonosnál

Egyéb eszközben teljesített pótbefizetés a veszteséges társaságnál

Példa

PLUSZ Kft., a MÍNUSZ Kft tulajdonosa a taggyűlési határozatban 5.080 eFt pótbefizetésről döntött, melyet:

- a) vásárolt készlet (könyv szerinti értéke PLUSZ Kft-nél 4.500 eFt)
- b) korábban folyósított kölcsönkövetelés átadásával valósítanak meg.

Kontírozza a gazdasági eseményeket PLUSZ Kft-nél, illetve MÍNUSZ Kft-nél!

Megoldás –, vásárolt készlet

PLUSZ Kft.

A megszavazott, **fizetendő pótbefizetés** összege

T 4. Eredménytartalék	5.080 eFt
K 4. Lekötött tartalék	5.080 eFt

Pótbefizetés összege az eszköz mozgással egyidejűleg

T 3. Követelés	5.080 eFt
K 9. Értékesítés nettó árbevétele	4.000 eFt
K 4. Fizetendő ÁFA	1.080 eFt
T 8. Elábé	4.500 eFt
K 2. Vásárolt készlet	4.500 eFt
T 4. Eredménytartalék	5.080 eFt
K 3. Követelés	5.080 eFt
T 4. Lekötött tartalék	5.080 eFt
K 4. Eredménytartalék	5.080 eFt

Megoldás –, vásárolt készlet

MINUSZ Kft.

T 2. Vásárolt készlet 5.080 eFt

 K 4. Lekötött tartalék 5.080 eFt

Megoldás – tagi kölcsön

PLUSZ Kft.

A megszavazott, **fizetendő pótbefizetés** összegét

T 4. Eredménytartalék	5.080 eFt
K 4. Lekötött tartalék	5.080 eFt

Pótbefizetés összege az eszköz mozgással egyidejűleg

T 3. Követelés	5.080 eFt
K 9. Egyéb bevétel	5.080 eFt
T 8. Egyéb ráfordítás	5.080 eFt
K 3. Kölcsönkövetelés	5.080 eFt
T 4. Eredménytartalék	5.080 eFt
K 3. Követelés	5.080 eFt
T 4. Lekötött tartalék	5.080 eFt
K 4. Eredménytartalék	5.080 eFt

Megoldás – tagi kölcsön

MINUSZ Kft.

T 3. Követelés	5.080 eFt
K 4. Lekötött tartalék	5.080 eFt
T 4. Tagi kölcsön	5.080 eFt
K 3. Követelés	5.080 eFt

Üzletág átruházás

Az ÁFA törvény 2013-ban bevezetett egy **új fogalmat az üzletág átruházást**, és élt azzal az uniós lehetőséggel, hogy az adóalany teljes vagyonának, vagyonrészének vagy vagyoni értékű jogának az adott feltételek szerinti átruházását, értékesítését egy egységként **kezelve mentesítse az áfa fizetési kötelezettség alól**.

Az **üzletág** a vállalkozásnak olyan működő egysége, amely szervezeti szempontból függetlenül, a hozzá tartozó vagyonnal alkalmas az önálló gazdasági tevékenység tartós folytatására.

Üzletág átruházás (folytatás)

A számviteli törvény hiánypótló rendelkezése alapján az üzletág átruházásakor az üzletág átruházásáért kapott, az átadott eszközök – átadott kötelezettségek értékével csökkentett – piaci értékét meghaladó ellenértéket **értékesítés nettó árbevételeként kell kimutatni**. Ezt a többletértéket az üzletág vevőjénél rögzített feltételek esetén üzleti vagy cégértékként kell kimutatni. Áfa tárgyi hatályán kívüli ügyletnek minősül, így nem kapcsolódik hozzá levonási tilalom a törvényi feltételek teljesülése esetén.

Példa

MAMUT Kft. értékesíti ELEFÁNT Kft-nek egy üzletágát 50 MFt-ért. Az átadott eszközök piaci értéke 15 MFt, az átadott kötelezettségek értéke 5 MFt.

Feladat: Kontírozza az üzletág-átruházást a MAMUT Kft. és az ELEFÁNT Kft könyveiben!

Megoldás

MAMUT Kft.

I. Eszközök, források átadása

T 3. Átvezetési számla	15.000 eFt
K 1-3. Eszközök	15.000 eFt
T 4. Kötelezettségek	5.000 eFt
K 3. Átvezetési számla	5.000 eFt

2. Vételár

T 3. Követelés	50.000 eFt
K 3. Átvezetési számla	50.000 eFt

3. Különbözet elszámolása

T 3. Átvezetési számla	40.000 eFt
K 9. Értékesítés nettó árbevétele	40.000 eFt

Megoldás (folytatás)

ELEFÁNT Kft.

I. Eszközök, források átvétele

T 1-3. Eszközök 15.000 eFt

K 4. Különféle rövid lej. egyéb köt. 15.000 eFt

T 4. Különféle rövid lej. egyéb köt. 5.000 eFt

K 4. Kötelezettségek 5.000 eFt

2. Vételár

T 4. Különféle rövid lej. egyéb köt. 50.000 eFt

K 4. Rövid lejáratú kötelezettség 50.000 eFt

3. Üzleti vagy cégérték elszámolása

T 1. Üzleti vagy cégérték 40.000 eFt

K 4. Különféle rövid lej. egyéb köt. 40.000 eFt

Magyar határállomás és a külföldi rendeltetési hely közötti útszakaszra jutó szállítási és rakodási-raktározási költség

Megszűnt a magyar határállomás és a külföldi rendeltetési hely közötti útszakaszra jutó - devizában, valutában vagy forintban számlázott, illetve fizetett - szállítási és rakodási-raktározási költség **exportértékesítés árbevétel csökkentő tételként történő figyelembevétele** a számlázott, fizetett forintösszegben, a valutának, illetve a devizának a teljesítés napjára vonatkozó választott devizaárfolyamon átszámított forintértékén. A **külföldi és belföldi útszakaszra jutó szállítási és rakodási-raktározási tevékenység ellenértékének kezelése azonos.**

Közvetett pénz-visszafizetési akció

Az ÁFA törvény 2014-ben újraszabályozza az adóalap utólagos csökkentésének eseteit, és így **meghatározta a pénz visszafizetési akció kezelését:**

Ha a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás teljesítését követően az adóalany az üzletpolitikájában részletesen rögzített feltételek szerint vásárlásösztönzési célból **pénzt térít vissza** olyan adóalany vagy nem adóalany részére, aki (amely) azt a **terméket, szolgáltatást**, amelynek beszerzése, igénybevétele pénzvisszafizetésre jogosít, **nem közvetlenül tőle szerezte be, vette igénybe**, a pénzt visszatérítő adóalany utólag csökkentheti azon termékértékesítése, szolgáltatásnyújtása adóalapját, amelyre vonatkozóan a pénzt visszatéríti (adóalap csökkentésre jogosító ügylet).

Közvetett pénz-visszafizetési akció *(folytatás)*

A visszatérített összeget úgy kell tekinteni, mint amely az adóösszeget is tartalmazza.

Az általános forgalmi adóval csökkentett engedmény **számviteli kezelése:**

- egyéb bevétel – kapott (járó) engedmény összege;
- egyéb ráfordítás – adott (fizetendő) engedmény összege.

Példa

ELADÓ Kft. 20X1. évi értékesítéseihez kapcsolódóan pénzvisszatérítési akció keretében járó engedmény 1.270 eFt, melynek a felét igényelték vissza a vevők 20X1-ben, a felét 20X2-ben.

Feladat: Kontírozza az ELADÓ Kft engedményével kapcsolatos 20X1. évi gazdasági eseményeket!

Megoldás

T 8. Egyéb ráfordítás	500 eFt
K 3. Pénzeszköz	500 eFt
T 4. Fizetendő ÁFA	135 eFt
K 3. Pénzeszköz	135 eFt
T 8. Egyéb ráfordítás	500 eFt
K 4. Különféle rövid lej. egyéb köt.	500 eFt

Sérelem díj

Az új Ptk. 2:52. § határozza meg a **sérelemdíjat**, ami alapján akit személyiségi jogában megsértenek, sérelemdíjat követelhet az őt ért **nem vagyoni sérelemért**. A jogosultsághoz a **jogsértés tényén kívül más bizonyítása nem szükséges**.

A **számviteli kezelése** a kártérítésével egyezik meg:

- egyéb bevétel – kapott sérelemdíj összege;
- egyéb ráfordítás – adott (fizetendő) sérelemdíj összege.

Jogutódlással történő megszűnés I.

A rendkívüli bevételek között kell kimutatni a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) - a gazdasági társaság **átalakulása, egyesülése, szétválása** esetén - az **átalakulással, egyesüléssel, szétválással** létrejött gazdasági társaságban szerzett részesedés bekerülési értékeként a megszűnt részesedésre jutó - a jogelőd gazdasági társaság végleges vagyonszármazéka szerinti - saját tőke összegét (kiválás esetén a kiválással létrejött gazdasági társaság végleges vagyonszármazéka szerinti saját tőke összegét).

Jogutódlással történő megszűnés I. *(folytatás)*

A rendkívüli ráfordítások között kell kimutatni a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) - a gazdasági társaság **átalakulása, egyesülése, szétválása** esetén - az **átalakulással, egyesüléssel, szétválással** érintett gazdasági társaságban lévő megszűnt részesedésének (részvényeinek, üzletrészeinek, egyéb társasági részesedéseinek) nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékét.

Beolvadásos kiválás és beolvadásos különválás esetén a vagyonmérlegek (az azokat alátámasztó vagyonleltárak) elkészítése során a kiválás és a különválás szabályai mellett a beolvadás szabályait is megfelelően alkalmazni kell.

Jogutódlással történő megszűnés II.

A „**könyv szerinti érték**” **oszlopban** az átalakuló gazdasági társaság számviteli törvény szerinti beszámolója **mérlegére** vonatkozó előírásoknak megfelelően kell meghatározni a könyv szerinti értéket, azzal, hogy a vagyonmérlegben az értékhelyesbítés és az értékhelyesbítés értékelési tartaléka, valamint az értékelési különbözet és a valós értékelés értékelési tartaléka nem szerepelhet, **továbbá a mérleg szerinti eredményt az eredménytartalékba át kell vezetni.**

Könyvvizsgálói jelentés visszavonása

Amennyiben jogszabály lehetővé vagy kötelezővé teszi az éves beszámolóra, az egyszerűsített éves beszámolóra, az összevont (konszolidált) éves beszámolóra vonatkozó független könyvvizsgálói **jelentés visszavonását**:

- a vállalkozó - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a visszavonást követő **90 napon belül köteles az ismételt könyvvizsgálat elvégzéséről gondoskodni,**
- **az új** független könyvvizsgálói jelentésre illetve a visszavont független könyvvizsgálói jelentésre a **számviteli törvényben meghatározott közzétételi és letétbe helyezési előírásokat** kell alkalmazni.

Könyvviteli szolgáltatást végzők nyilvántartásba vétele

Felhatalmazást kap a miniszter arra, hogy rendeletben állapítsa meg a könyvviteli szolgáltatást végzők nyilvántartásba vételéért, a nyilvántartásban szereplő adatok módosításáért, valamint a nyilvántartásból való törlésért, továbbá a továbbképző szervezetek akkreditációs eljárásáért, a kreditpont-minősítési eljárásért **és a szakmai szervezetként történő elismerésért** fizetendő igazgatási szolgáltatási díjat és a díj megfizetésének részletes szabályait.

Mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló

A számviteli törvény előbbiekben ismertetett módosításai érintik kizárólag, így:

- az időbeli elhatárolások devizás értékelésének szabályai,
- a magyar határállomás és a külföldi rendeltetési hely közötti útszakaszra jutó - szállítási és rakodási-raktározási költség elszámolási szabályai,
- jogutódlással történő megszűnéssel kapcsolatos fogalmi pontosítás az új Ptk.-val összhangban.